152. szám. Csütörtök, 1870. julius 7. **X. évfolyam.**

Szerkesztési iroda:
uri-utcza, Lukács-ház 9. sz. alatt balra, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kiadó hivatal:
Ráthy Lipót könyvnyomdája, hová a hirdetések, előfizetési pénzek és kiadása körüli panaszok bérmentve intézendők.

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 12 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 ft	Fél évre 7 ft
Negy. évre 3 ft	Negy. évre 3.50.

Hirdetmények díja:
6 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr. s minden következőknél 4 kr. Bélyeg-díj külön 30 kr
Nyilt-tér sora 15 kr.

Arad, julius hó 6.

(P.) Megvan! Prim megtalálta azt, akit oly sok ideje már hiába keresett, egy embert, aki kész elvállalni a spanyol koronát.

Az érkezett távirati tudósitások nyomán már nem lehet az egészen alaptalan hirek közé sorolnunk többé, hogy Hohenzollern-Sigmaringen Lipót herczeg csakugyan hajlandónak nyilatkozott elvállalni a spanyol trónt.

Ki ezen herczeg? kérdezik talán sokan, ki egyszerre csak kiemelkedik a jelentéktelenség setétjéből, hogy egy nagy nemzet, egy belviszályoktól dult ország királyságára aspiráljon.

A história még eddig egyebet nem tud elmondani róla, minthogy 1835-ben született, a katonai pályára lépvén, egyik porosz testőr ezredben felvitte, valószinüleg isten jóvóltából (!), az ezredességig, 1861. nőül vette portugali Mária infansnőt, a trónra meg nem foghatott Dom Fernandó leányát. C'est tout.

Mindez nem igen sok, de épen elég arra, hogy a herczeg czéglapul szolgáljon Prim tábornok államcsinyjének. A király tehát meg van, már most csak az a kérdés, mit fog mondani a spanyol cortes e fogáshoz.

Aki figyelemmel kisérte eddig Prim tábornok müködését, tisztában leend magával az iránt, hogy ő, ha már csakugyan eltökélett szándéka par force királyt ültetni a spanyol nemzet nyakára, attól sem fog visszerettenni, hogy ezt a cortes mellőzésével, ha kell, dictatorilag is keresztül vigye.

Ez egész affaire, a sugalmazott lapok táviratilag jelzett nyilatkozatai után, nem a legkellemesebben lepte meg a franczia kormányköröket.

A dolognak ide vágó éle abban birja jelentőségét, hogy épen egy porosz herczeg, tehát Bismarck politikája egy creaturájának részére van a trón kilátásba helyezve.

Ugy tekintik ezt, mint a genialis porosz államférfi sachhuzását, mely uj vonalon akarja háttérbe szoritani, a most már csakis mult gloireján élősködő franczia politikát.

1866 évnek egész Európát meglepett eredményei után a második eset most ez, midőn a porosz politika egész váratlanul oly nemzetnél veti meg uralma alapjait, hol arról senki sem álmodott. Mint Károly herczeg Romániában, ugy lép most a spanyolok közt fel, anélkül, hogy a messzeható (!) európai diplomatiának arról csak sejtelme is lehetett volna, egy második Hohenzollern.

Azon mérges vezérczikkek, melyeket ez alkalomból a franczia lapok szélnek eresztenek, csakis arról adnak bizonyságot, mennyire nem jól esik a franczia diplomatiának az ujabb vereség; de arra már későn érkeznek, hogy Bismarck terveit, ha azoknak már, mint igen valószinü, sikerült teljesen megnyernie a spanyol kormányférfiakat, meghiusitsák. A franczia diplomatia, bármennyire fájjon is neki ami történik, nem fog avatkozhatni egy ország belügyeibe, tehát nem is akadályozhatja meg, hogy a porosz herczeg csakugyan meg is legyen spanyol királyá, — miután ez csak azon fordulhat most már meg, ha vajjon a spanyol nép megengedi-e, hogy kormányférfiainak jóvoltából rájuk a király feloctroyáltassék. . .

Sajátságos az, hogy a végzet mily csalékony játékot üz a nemzetek sorsával. Hitte volna-e azt a spanyol nemzet, midőn Izabella elüzetése felett a diadalünnep zaja tölté el a szép ország virányait, hogy alig fog eltelni két év, s azok, kiket bizalma jövőjének intézőivé tett, oda fogják vinni a dolgot, hogy azon nyügöt, melytől alig szabadulhatának meg, ujabb, s ki tudhatja, ha vajjon mivel jobb kiadásban nyakára hozandják!

Az egész müvelt Európa örömmel nézett azon fejleményekre, melyek Spanyolországban a szeptemberi forradalom sikerülése után oda látszottak mutatni, hogy continensünkön is megvalósuland egy tekintélyes nemzet körében, a szabadelvü politika legszebb eszményképe. A provisorius kormány is csak ugy tekintetett, mint átmenet.... Azon lélekemelő harcz, melyet a lelkesebb hazafiak ugy a szellemi, mint midőn már kenyértörésre került a sor, a mármár dictatoriussá vált kormánnyal szemben, — a csatatéren is, oly hatalmasan, de szerencsétlen eredménynyel küzdöttek, — nem kevés rokonszenvet keltett mindenütt, a nemzetek boldogulását egyedül czélul tekintő politika hivei közt.

Bizonyos káröröm-érzet fogott el, midőn hire jött egymásután, mint nem akarja senki sem elfoglalni azon trónt, melyet a spanyol kormányférfiak fünek-fának felajánlgattak.

De végre meg van! — akadt mégis ember, ki felüljön arra a trónra, melynek alapjai oly erős rázkódásokat szenvedtek, hogy valóban nagyon bajos volna megmondani, meddig fogják még kibirni a dicsőséget.

Prim közel jutott czéljához, s rajta nem mulik, hogy ez ha kell, egy coup d'état árán is megvalósuljon. — Ha ez azonban Spanyolországot egy rettenetesen duló ujabb polgárháboru szinhelyévé fogja tenni: azért feleljen ő meg saját lélekismerete itélőszéke előtt.

Arad, julius 4.

Az „Alföld" 148. számában megjelent Aradmegye jegyzőinek a községek rendezéséről szóló törvényjavaslat némely módositását kérelmező felirata.

Átolvasva a meglehetős hosszu s elég válogatott szavakkal összeállitott kérvényt, azon meggyőződésre jutottam, hogy az igen jó hirben álló aradmegyei jegyzői kar, vagy jegyzői egylet nem fogta fel kellőleg hivatását, nem különösen: mint hivatalnok és mint egylet, mert ahelyett, hogy a törvényjavaslat egyes oly részeit, melyek netalán az életben, a gyakorlatban kivihetetlenek, kimutatta s helyette a gyakorlati téren szerzett tapasztalatai alapján czélszerübbet ajánlott volna, csakis egy alázatos felterjesztést tett, melyben egyedül a jegyzők állandósitása, anyagi helyzetük avitása, kérelmeztetik. Minden egylet szerintem csakis akkor felel meg azon czélnak, melyre mint egylet hivatva van, ha amellett, hogy saját egyéni személyes ügyei előmozditásán törekszik, a gyakorlati téren szerzett ismereteket, tapasztalatokat a közjó előmozditására érvényesiti; — s igen helyén lett volna, ha az aradmegyei jegyzői egylet a községek rendezéséről törvényjavaslathoz tüzetesen hozzászólott volna.

p.

Az aradmegyei községi erdők rendezéséről.

II.

A hegyi fekvésü erdők kezelése.

A hegyi erdők helyi fekvésükre nézve, mely szerint azoknak kezelési módja is természetesen egymástól eltérő: ismét két részre oszlanak, tudniillik:

1. Oly erdőkre, melyek dombos vidéken fekszenek, és talajuk mind vegytanilag, mind pedig fekvésüknél fogva szántóföldnek is alkalmatos.

2. Oly erdőkre, melyek már magas és meredek hegyeken vannak, s habár talajuk vegytanilag ugyan alkalmas is, de magas és meredek fekvésüknél fogva szántóföldnek már nem használható.

Az első pontban érintett dombos vidékü erdők ujbólitásáról, majd később a sikerdőknél fogok szólani.

A magas, és egyátalában bármily fekvésü erdőknél, első teendő az: ahol ez még meg nem történt volna, hogy a forda idő (turm) meghatároztatván, az üzemterv felállittassék. Ha ez már megtörtént, az erdősz feladata ezután az ujbólitás (verjüngung) nemét, czélnak megfelelően megválasztani.

A magas hegyeken fekvő erdőknél a természetes utoni ujbólitó vágást (verjüngungshieb) tartom kizárólag legczélszerübbnek.

Az aradmegyei erdőket képező fanemek, — azon tulajdonsággal birnak, hogy megfelelő körülmények között, nemcsak a közvetlen általuk elfoglalt téren, h nem jóval azon tul is képesek magukat, magvaik által ujbólitani és kiterjeszteni. — A lombfák különösen, bekövetkező levágásuk után is képesek, ha a földben visszamaradt gyökér elég életerővel bir: ismét haszonvehető erős fákká fejlődni.

Ezen két természeti tulajdonságát a fáknak szokta az erdőgazda felhasználni, midőn levágás által kivánja erdeit természetes uton ujbólitani; az ezen szempontból elkövetett erdővágás ujbólitó vágásnak neveztetik.

A nevezett két különböző neme az erdő ujjátételének egymástól lényegesen eltérő üzemmódokat (Betriebsart) különböztet meg. — Erdők, melyek kizárólag magról származtak, és továbbra is arról szándékoltatnak szaporittatni, szálerdőnek (Hochwald); továbbá erdők, melyek pedig kizárólag a földben visszamaradt gyökérből támadnak, sarjerdőnek (Niederwald); és végre erdők, melyek egy és ugyanazon felületen, részint magról és részint tősarjakból is származnak, középerdőnek (Mittelwald) neveztetnek.

Habár az üzemmód már maga is igazolja az eljárást az ujbólitó vágásnál, mégis vannak az erdőállabnak (Waldbestände) oly tulajdonságai, melyek a kezelésre nézve lényeges befolyást gyakorolnak. — Ezen tekintetből megkülönböztetendő a zárt állab (Geschlossene Bestände), hol a fák koronái a földet tökéletesen beárnyékolják, és a ritka állab, hol ismét a tökéletlenségnek különböző fokai által, ritkásokat (Räumde) és tisztásokat (Blösten) különböztetünk meg.

Minden lehető jelentékeny és jelentéktelenebb helyi körülmények befolyását mellőzve, hol ezek az üzemmód megállapitásánál kivételt gyakorolhatnak; az oly községi erdőket, melyek zárt állabbal birnak, kizárólag az ugynevezett szálerdő üzemmóddal (Hochwaldbetrieb), melynek ismét három nemét az ujbólitásnak u. m. a tarvágást (Platthieb), a vevő vágást (Besaamungshieb) és a szálaló vágást (Plenterhieb) ismerjük, véleményezném ujbólitani.

Ez érintett három letarolási mód közül a másodikat t. i. a vetővágást tartom az Aradmegyében levő hegyi erdőkre alkalmazva, a legsikeresebbnek, és azért is erről akarok itt egy kissé bővebben szólani.

A vetővágásnál a faizás (die Holzung) nem egyszerre, hanem két vagy három izben, több évekre terjedő közönkint történik; hol a még fennállva maradt fák, maghullásaik által a területet maguktól bevetik, egyszersmind a csirázást és növekvést elősegitik. — Oly fanemeknél, melyek különösen nehéz maggal birnak, és ifjuságukban az árnyékot eltürik, s melyeknél feltehető, hogy nem minden évben hoznak magot pl. a tölgyfanemek és a gyertyánfa, sőt mint a bükkfa, melynek biztos növekedési sikere nagyrészben a beárnyékolástól feltételeztetik, és mely fanemek legnagyobb részben az aradmegyei erdőket képezik, egyedül a vető-vágás igér biztos sikert.

Az ily módon ujbólító állaboknál nem okvetlen szükséges az, hogy a fák már tökéletesen meghozási korukat elérték légyen, de ehhez már közel álljanak, nehogy a magtermést előkészitő vágás tulságos sok évet vegyen igénybe, minthogy már annélkül is a hosszabb időre terjedő ujbólitási eljárás itt több izbeni és jelentékeny gazdasági hátrányokat von maga után.— Okvetlen szükséges az is, hogy az állabok, elégséges utóserdény (Nachwuchs) elnyerése szempontjából eléggé sürüek s egyszersmind szabályosab vagy egykoruak legyenek, vagy legalább is aránylagos felosztásban, annyi magtermő fával birjanak, hogy az egész felületet tökéletesen és egyenlően bemagvasithassák.

Miután az ily vágásmódnál csupán az árnyékot eltürő fanemüek jöhetnek tekintetbe, nem ritka eset az, hogy a vágatásra elhatározott állab már nagyrészben magától kelt fiatal fanövényekkel van ellátva; és mely eléggé diszlő növényzettel birván, tehát czélszerüen felhasználható. A vágás kivitele ily esetben lényegesen eltérő, az oly állab levágási módjától, hol még fiatal alfa nem képeződöt.

Állaboknál, melyek levágatások idejekor, még fiatal alfával nincsenek ellátva, szükséges hogy az első ritkitásnál, mely elővágásnak (Dunklhieb) neveztetik, a még fennállva maradt fák koronái, csak annyira szakittassanak meg, hogy a nagyobb világosság befolyása által a fák magtermése biztositassék, de mindamellett a földet eléggé beárnyékolja, ne hogy ez könnyen kiszáradhasson, vagy pedig a fünövényzet azon erőt vehessen.

Hogy az elővágásnál az illő arányt czélnak megfelelően elérhessük, csakis a gyengébb, a kisebb koronával biró, ugymint a talán előforduló betegeskedő, már egészen elnyomott, vagy pedig egész földig begalyazott fák, továbbá oly egyes fák melyeket tovább is tenyészteni nem szándékozunk; és végre ott, hol több szép példány egymáshoz nagyon közel áll, melynek koronája csekélyebb kiterjedésü, bátran ki lehet vágni.

Azon esetre azonban, ha ugyanazon évben, midőn a vágás tétetik, nagy magtermés van kilátásban és remélhető, hogy a föld tökéletesen bemagvasittatik, ugy akkor a felületen lévő fatömegnek 40—60%-t bátran ki lehet venni, mert a fennálva maradt fáknak csak egyedül azon czélja van, hogy a fiatal növényzetet a nagy nap és levegő befolyásától óvják.

Állaboknál, melyeknek tökéletes záradékuk (Schluss) nincsen, és melyeknél még fiatal utósarjadék nem mutatkozik, szigoru birálat tétessék a felett, hogy itten miért nem képződött még fiatal utósarjadék? holott a fák ritka állásánál fogva ezek már a magtermésre képesitve vannak.

Itt a föld vagy más, a nevelésre nemszánt fanemek és tövisek által van már elboritva, vagy a kipusztulás által a föld annyira megkeményedett, hogy a magot már nem veszi be, vagy oly elemi befolyások gyakorolnak hatást a csirázó magra, hogy azt már ifjuságában megölik; az első két esetre vonatkozólag a földnek tisztitása és feltörése igényeltetik; az utóbbi esetnél pedig nem marad más hátra, mint ezen ujbólitási móddal felhagyni, és más, oly fanemmel, mely az elemi befolyást eltüri, vetés által a vágást ujbólit

Fliegl Nán.

Országgyülési tudósitás.

Pest, julius 5.

(P—y.) Mielőtt ma a képviselőház a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslatot tovább tárgyalta volna, Szögyényi László, mint előadó jelentést tett a központi bizottság részéről, a közbiztonság helyreállitására kivántató póthitel iránt. — Ki fog nyomatni s annak idején tárgyaltatni.

Ezután áttérvén a ház a napirendre, Tanárky Gedeon szólalt fel, ki megjegyezte, miképen a tárgy meglehetősen kimeritettett ugyan már, de miután saját pártja is ugy kivánja, hogy a vita folytattassék, tehát röviden nyilatkozik, s előadja, mikép a törvényjavaslatnak elfogadását mulhatlanul szükségesnek tartja, ha az ország egységének fenntartásáról kiván a ház gondoskodni. Ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Mocsáry Lajos el akarja mindenekelőtt ismertetni azt, hogy a megyék a nemzetnek az elmult időkben nagy szolgálatot tettek. Épen ez érdem és e képessége a megyéknek szól amellett, hogy jövőre is fenntartassanak. Legyen az országgyülés bármennyire kifolyása a nemzet, s a kormány pedig az országgyülés akaratának: a népsouverainitás a mostani körülmények közt nem fejlődhetik ki nálunk annyira, mintha államunk egészen önálló volna. Szóló azt véli, hogy a dynastia hatalma nálunk igen nagy; a magyar kormánynak védenie kell ennek ellenében a nép hatalmát és jogait; minthogy azonban önereje erre nem elég, szövetségesek után kell néznie és ezeket legbiztosabban a szükséges autonomiával felruházott megyékben találandja fel. A törvényjavaslat előtt, fájdalom, nem ez a czél lebeg. Szóló áttér ezután annak fejtegetésére, hogy a főispánoknak mily tágas hatáskör biztosittatik, és nem helyeselheti a javaslatnak az alispán állására vonatkozó pontjait sem, kire sok oly teendő bizatik, mely előbb a megyegyülések jogkörébe tartozott Ezt azzal indokolják, hogy az administratió gyorsitása végett azt egy embernek kell nagyrészben vinnie, és nem egy testületnek. Ezen ürügy roszul van megválasztva, miután a gyülés eddig sem önmaga vitte közvetlenül az administratiót, hanem a gyülés hozta a határozatokat, melyek a tisztviselők által végrehajtattak, s igy tehát a megyegyülés és a tisztviselők közt körülbelül azon viszony állott, mint a képviselőház és a kormány közt. Veszedelmes az is, hogy az alispán 6 évre választassék, miután igy hivatalában biztosabban érezvén magát, könnyen el fog állni a szabadelvü párttól. A virilis szavazatokra nézve szóló a részletes vitánál fogja nézeteit elmondani, megjegyzi azonban, hogy a törvényjavaslat indokolása a képmutatásnak jeleit hordja magán. A törvényjavaslat aláássa a megyei autonomiát, és mégis a kormány az indokolásban az állitja, hogy azt fenn akarja tartani. A többség a centralisatiót akarja meghonositani, s ezért a megyei autonomia fenntartásával nemigen gondol. Magyarország már az 50-es évekből ismeri a centralisatiót, ez akkor sem volt, most sem leend képes valamit felmutatni. A különbség abban van, hogy mig az 50-es években a germanisatió, most a magyar elem megerősitésére van tervezve. Nem ért egyet Mocsonyinak a nemzetiségekre vonatkozó elméleteivel, főleg mert bizonyos titkolódzás vonul azokon át, mégis azt hiszi, hogy a törvényjavaslat felszitja a nemzetiségi kérdés tüzét, és épen ezért leend veszedelme. Tegyük egyébiránt Magyarországot a szabadság hazájává, s akkor mindenki örömest fog itt maradni, és a nemzetiségi kérdés sem leend többé veszélyes. — Az előadottak szellemében a törvényjavaslat ellen szavaz.

Trefort Ágoston a törvényjavaslatban a modus vivendit találja fel arra nézve, hogy az ország fennálása és a rend biztosittassék, s hogy a közigazgatás helyesen vezettessék. Nem tartozik, mint mondja, azok közé, kik mindent helyeselnek, mi a kormánytól származik és mindent rosznak találnak, mit az ellenzék hoz javaslatba, s ezért elismeri, hogy a törvényjavaslatnak vannak hiányai, s ezek közül névszerint kettőt emlit el. Az egyik hiány az, hogy nem veszi tekintetbe a territoriális viszonyokat; s másodszor, hogy a fővárosról külön törvényjavaslat nem készittetett. E hiányokat azonban későbbi ujabb törvények által fog lehetni segitni, ezért tehát a törvényjavaslatot részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

Ekkor Eötvös József benyujtotta a házhoz a bánréve-nádasdi iparvasutra vonatkozó tör-

vényt, melyet ő felsége a király szentesitett. — Felolvasás által kihirdettetik.

Folytattatván ezután a félbeszakitott tárgyalás Huszár Imre tartott beszédet, melyben mindenekelőtt előadá, mikép minden képviselő kötelességének tartja, hogy a jelenleg tárgyalás alatt levő törvényjavaslatra nézve mondja el nézeteit és véleményét, és pedig különösen azért, minthogy a közvélemeny nyilatkoztatásának idő nem engedtetett.

Az előadó — mondja szónok, — reformnak nevezte e törvényjavaslatot; ha reform: ugy szónok szerint nem más, mint haladás az 1849. után divatozott reformálásban, mely pátensek által eszközöltetett. Ily reformok által el lehet érni a közszellem elölését, mire ama pátensek is törekedtek, de egy különbséggel, mely előnyükre szolgál a törvényjavaslat felett, azon különbséggel t. i. hogy a pátensek nyiltak, a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat pedig az alkotmányosság örve alatt iparkodik ugyanazt elérni. (Ellentmondás a jobboldalon; helyeslés balról.)

A törvényjavaslat 17, 54 és 58-dik szakaszai szégyenpontjait képeznék bármely törvénykönyvnek, mert kimondatik általuk, hogy a törvényhatóságok a kormánynak törvénytelen rendeleteit is tartoznak végrehajtani, ha ezt harmadizben is meghagyja nekik a kormány. S a virilis szavazatok mire fognak vezetni? Egy uj aristokrátia megállapitására, az adó-könyvecskék aristokratiájára.

Ezek szerint tehát a törvényjavaslat ugy a szabadság és egyenlőség, mint czélszerüség szempontjából is elitélendő; mert ki azt mondja, hogy a törvényjavaslat czélszerüsége abban rejlik, hogy biztositja a hazában a magyar nemzet suppremátiáját, vagy önmagát ámitja, vagy másokat akar ámitni. (Helyeslés a baloldalon.) A törvényjavaslatot tehát szóló részletes tárgyalás alapjául sem fogadja el.

Petrovay Ákos rövid szavakban nyilatkozik azon intimátió ellen, melyet az előtte szóló felhozott, hogy t. i. volna valaki a házban, sőt talán egy egész párt is, mely nem akarná a haza javát, hanem ámitani kivánná, vagy hogy öntudatlanul cselekednék. Ennek kereken ellentmond. Mi a centralisátiót illeti, ezt bizonyos mértékig igenis óhajtja, mert a történelem bizonyitja, hogy a centralizátió igen sok hasznos szolgálatot tett az emberiségnek a polgárisodás terén, s fejlesztette az egyes nemzetek állami erejét és hatalmát. De egyébiránt ott, hol parlamentárismus és szabadsajtó van, ott a czentralisatiónak káros következményeitől félni nem lehet, elfogadja tehát a törvényjavaslatot részletes tárgyalás alapjául.

Ghyczy Kálmán azon véleményben van, hogy a törvényjavaslat az önkormányzat helyére a merev centralilatiót helyezi, ezt kivánja minden magasabb államtudományi szempont mellőztével, szorosan a tárgyhoz ragaszkodva bebizonyitani, mire a tvjavaslat is bő anyagot nyujt.

Az önkormányzat definitióját adva, melynél fogva a köztörvényhatóságok saját belügyeiket saját közegeik által intézik el a törvény korlátai között, kérdi a minisztert, miért nem vonja meg a javaslatában minden definitió nélkül annyiszor emlitett önkormányzat és az állami közigazgatás közvetitése közötti határvonalat? Szóló azt hiszi, és kétségbevonhatlannak állitja, hogy egyes testületek önkormányzati ténykedése szintén közigazgatási actus, mikint az egyes közeg ilynemü eljárása, de nem mondható önkormányzatnak, ha köztörvényhatóságok belügyeinek vezetésébe a kormány organumai folynak be. Nézete szerint a városoknak mint községeknek is vannak oly belügyeik, melyeket önmaguknak kell és lehet csak elintézniök, — s igy autonomiájuknak is kell lenni, de a jelen törvényjavaslatból azt látja, hogy e szerint a községek autonomiáját a megye, a megyét a kormány absorbeálja, pedig erre népképviseletre alapitott parlamentáris kormányforma mellett nincs szükség, mert például az adót az önkormányzat mellett ugyanazok hivatvák behajtani, kiket az adót kivető törvényhozás tagjai képviselnek, csak az absolut kormányzás mellett szükséges, hogy a kormány az adóbehajtó közegeket ellenőrizze.

Amit a köztörvényhozási önkormányzat ellen felhozni lehet, ugyanazt, sokkal nagyobb mérvben veli felhozhatónak a központban összevont s önkényüleg müködhető közigazgatás ellen, hogy mégis oly csekély buzgalmat látunk az önkormányzat mellett kitünni oka az, hogy egy egész generatio nem ismeri annak áldásait, kik az absolutkormány uralma alatt a megyei gyakorlatokból kizárva voltak. E megyei szerkezet anélkül, hogy lényeges részeit amputálni kellene, üdvösen lenne reformálható, s a közhatóságok tisztviselői és hivatalnokai elkövetett hibajok- vagy mulasztásaikért felelősségre lennének vonhatók, mert nem áll Tóth Vilmos és többek azon állitása, mintha a Tisza Kálmán által javasolt állambiróság ellenkezésbe jönne a törvényhozással; a kisebbségi javaslat elvi ellenkezésben áll a kormányi előterjesztéssel, mert aszerint a közigazgatást vezető alispán a megyei közgyülésnek lenne felelős.

Taglalás alá véve a miniszternek az angol közhatósági viszonyokra tett észrevételeit, azon resulatumra jut, miszerint a megyei bizottmány szabad választás által párttekintetek nélküli kiegészitése sokkal többet használna a közigazgatás javitására, a közszabadság nevelésére, mint bármely más, a törvényjavaslatbelihez hasonló intézkedés.

Elismeri, hogy a javaslatban előadott chablon-szerü eljárás szerint egy nagy államot is könnyü kormányozni, mert csak egy tollvonás kell a miniszteri bureau-ból, s az egész közigazgatási gépezet mozgásba jön, de megjegyzendő, hogy csakis a gépezet jön mozgásba, a honpolgárok pedig csak kényszerüségből indulnak utána, mig ellenben az önkormányzati rendszer mellett, noha a kormány és egyes polgár között a köztörvényhatóság áll, mindazáltal a közügyek vezetésében résztvevő honpolgárok nemcsak adófizetőknek, nemcsak adóköteleseknek tekintendik magukat, hanem oly hivatással biró honpolgároknak, kik minden tehetségeikkel a haza javát kötelesek munkálni, lelkesülni fognak az ügyért, melynek vezetésében részt vesznek, a hazaszeretet varázsereje fogja lelkesiteni a honpolgárait, mig a jelen javaslat e szent lelkesedést, ha végkép elölni nem képes is, azt csökkenteni fogja, és ezért nem fogadja ő el a törvényjavaslatot. (Nagy éljenzés az ellenzéken.

Rónay Jácint: a parlamentaris kormányformát törvényeink elfogadván, annak minden következményeit is el kell fogadnunk, s ha ez teljesen keresztül vitetnék, ugy alig lenne a megyének egyéb hivatása, mint közmüveltségi czéloknak szolgálni, és ha van valami megrovandó a javaslatban, ugy ez az, hogy a parlamentaris kormányrendszert egész teljességében keresztül nem vitte, s a megyéknek politikai tért is enged. A törvényjavaslatot igen practikusnak találja és ez jó oldala, de nem volna az állambiróság practicus, mert nem nemzeti életünk szüleménye, ennek feltüntetésére festi az angol e nemü törvényénszék önkényü hatalmát, mely mandamus és prohibemus kitételekkel szól a törvényhatóságokhoz, azonkivül 5 tagja a kormányi kinevezés folytán nyeri tisztjét és felső házi tagsággal bir, ilyennek hazánkban nem jósol jövőt. Végül a törvényjavaslatot, nem mint kész egészet, de mint egy közelitő lépést a tiszta parlamentarismus felé, szivesen üdvözli és elfogadja, mert csak a parlamentarismus kifejlése után fogja belátni a nép, hogy a közte és a törvényhozás közt álló kormány ellensége nem lehet. (Nagy éljenzés jobbról.)

Beszéde végeztével az ülés 2 óra 15 perczkor véget ér.

Külpolitikai szemle.

(A pápa egészségi állapota. — Mit akarnak tulajdonképen a jezsuiták a pápai csalhatatlansággal. — Castelar a rabszolgaság ellen.)

— A „Temps“ Rómából érkező tudósitásai szerint, a pápa egészségi állapota nem a legjobb. A világgal ugyan el akarják hitetni, hogy a pontifex maximus a legjobban érezi magát, csakhogy azok, kik közvetlen környezetében vannak, egészen más dolgokat sugdosnak egymás füleibe. IV. Pius egy idő óta, sehogy sem tud megszabadulni komor sejtelmektől. Egy igen tekintélyes és kiválóan ajtatos urnő, ki iránt a pápa mindig igen különös intimitással viseltetett, a napokban el akarta hagyni az örök várost. A pápa tudatta vele, hogy óhaj aná, ha még egy idig Rómában maradna, hogy részt vehessen temetésén.

— A római ügyekre vonatkozólag a berlini „Volkszig.“ érdekes leleplezéseket közöl. A fő ok, miért törekszenek minden áron a pápa csalatkozhatatlanságát kimondani, a következő: Mután a pápa világi uralma föltartóztathatlanul vége felé közeledik, ugy kárpótlást kell szerezni a papi primatussal egybekötött kiapadt pénzforrások számára. A jezsuiták a rend rendelkezése alatti vagyon solidarisásához ragaszkodnak. Semmit sem lehet egy zárda, vagy társulat tulajdonának mondani. A pénzeszközök fölött a jezsuita-főnök korlátlanul rendelkezik. Nem igy van a többi papi vagyonnal. Az az egyes zárdák, alapitványok s káptalanoké, melyek természetesen nem nagy vágyat éreznek a tulajdonjogról az összes egyház javára lemondani. Ennek másképen kell lenni. Az összes egyházi vagyonnak az egész kath. egyház közös vagyonának kell lenni. E végett szükség, hogy a rendelkezés egy kézben összepontositassék. Mindenekelőtt a jogos rendelkező a pápa lenne. Erre nézve a pápa csalatkozhatlansága elkerülhetlenül szükséges. Ha e dogma kihirdettetett, ugy az egyes püspökök, apáczák, káptalanokra nézve leheetlenné válik, hogy magán-vagyonaikhoz ragaszkodhassanak. E sejtelem a kisebbségtől származik s aligha nem helyesen; de mi is lehetne más czélja a jezsuitáknak, ha nem a pénz; s eszerint a jezsuitaszeg majd csak ki fogja ütni magát a telhetetlenség zsákjából.

— A spanyol cortesben a spanyol Antillakon levő rabszolgaság lassankinti megszüntetéséről szóló javaslat tárgyalásakor Castelar a következő módositását nyujtá be: „1872. január 1-től kezdve a spanyol területen többé rabszolga ne legyen.“ Ezt egy szép beszéddel indokolá. Ellenzi a fokonkinti eltörlést, mert az alá a rabszolgaság barátai rejtőznek. „Azok a népek emelkedtek gazdagságra és dicsőségre, melyek nagy eszméket követtek, mig azok, melyek holt eszmékhez ragaszkodtak, tönkre jutának, és befolyásukat a világra elveszték. Ezért kérem, hogy a spanyol nemzet azon társadalmi elvek magaslatára álljon, melyek minden virágzás és nagyság titkát képezik.“ A szeptemberi forradalommal meglepték a világot, mert az ujkori eszmék magaslatán állottak.

Ekkor kellett volna eltörölni a rabszolgaságot és gyarmati rendszert, mert Amerika felfedezését ugyis a spanyoloknak lehet köszönni, és ha a szász faj terjedése ellenében Délamerikában egy hatalmas confederatio alakul: az a nyelv kell, hogy kötelékül szolgáljon annak, melyet a spanyolok, tól tanultak; ezért kell sietni, itt egy democrat kormányt alapitani.

De most a gyarmatok egészen a katonai zsarnokság alatt vannak.—Leirja Cuba szomoru állapotját. A gyarmatosok soha a cortesben képviselve nem voltak, és most, hogy a feketék felszabaditásáról van szó, a cortest illetéktelennek mondják és oda akarják hivni a fehéreket, hogy azok mondják ki rabszolgáik felszabadulását.

Különben e tárgyban a habozás oka a forradalomban van, mert ez két forradalmat foglal magában, a franczia 1830-ki és 1848-ikit: képviselve lévén az egyik egy conservativ, másik egy radicalis párttal; a conservativ a fokozatos, a radicalis a rögtöni eltörlés mellett van: két folyam egy csatornában; azt hiszik, hogy az alkotmány által békeszerződést kötöttek, pedig csak fegyverszünet van köztük.

De azt mondják, hogy a tulajdonról van szó? De hisz ez egy dolog eltulajdonitását tételezi fel: elismerem a tulajdont ha bebizonyitják, hogy a néger dolog és nem személy. Magát a törvény javaslatot sem pártolja. Az öregek felszabadulnak — ha munkaképtelenek: ez olyan, mint ahogy a régiek az öregeket Aesculapnak szentelték és a lázszigeten halni hagyták. A szabaduláshoz közeledő rabszolga leakarja rázni láncát: az ur pedig ez idő alatt annál inkább zsarnokoskodik. — Ne mondják, hogy a rabszolga nincs előkészitve a szabadságra: a tömeget gyorsan átjárják a legnagyobb eszmék, mint ahogy a tenger megmozdul, mielőtt e szél érné, különben is a szept. forradalomkor a madridi junta kimondta volt a rabszolgaság eltörlését.

A rabszolgaság eredete a rabszolgakereskedés; itt leirja ennek visszaéléseit. Munkahiánytól félnek: pedig az angol gyarmatokon egy szabad munkás se volt, mégis eltörlék a rabszolgaságot. De a spanyol gyarmatokon még szabad munkás is van. Mert Puerto Ricoban van 42,000 rabszolga 250,000 szabad mellett, Havannaban 300,000 rabszolga 700 ezer szabad mellett. A munka ára se apadhat, mert sok a szabad munkás.

Puerto Rico mezein dolgozik 10,000 rabszolga és 7000 ezer bérmunkás, Cubában 300 000 rabszolga mellett épannyi szabad munkás. Sőt Puerto Ricoban a gazdaság nevekedik a rabszolgaság apadása óta most 13 millió duros a kereskedelmi forgalom, azelőtt volt 7 millió. A történelemben sincs sehol fokonkinti megszüntetés, a franczia forradalom 1794 ben eltörlé és Napoleon 1802 ben állitá vissza a rabszolga-kereskedést, a mikor felázadtak és Louverture élükre állott és megtették azt, mit a muszkák Moskvában, a spanyolok Saguntumban, Numatiában és az ujkorban Saragossában és Geronában: mind ennek oka Napoleon. 1848-ban a franczia forradalom eltörlé a rabszolgaságot, Bolivia 1826 ban, Peru, Guatemala és Montevideo 1828-ban, Mexico 1829 ben, Ujgranada 1849-ben Venezuela 1853 ban törlék el a rabszolgaságot. Szégyen a szeptemberi forradalomra, ha ezt nem teszi. Azután a cortesben levő papokhoz fordul, őket a kötelességre inti. Nekünk nem volt rabszolgánk, de mi is azok voltunk: de felszabultunk. „Gondoljanak arra uraim, és legyenek igazságosak és törjék szét végre saját testvéreik láncait is, és századunkat a rabszolga-felszabaditás tiszteletoszlopa által mindenik közt a legnagyobbá teszik.“ (Hosszes zajos tetszés.)

Jegyzéke

sz. kir. Arad város közönsége részéről 1870-ik évi julius hó 6-án tartandó közgyülés napirendjére kitüzött tárgyaknak.

(Vége.)

Küldöttségi jegyzőkönyv Tedeschi János kérvényére a tiszavidéki vasut indóházából a nagyváradi országuton levő telkébe egy szárnyvonalnak bevezethetése iránt.

Árkay Jakab főmérnök beterjeszti a nagyváradi utnak részint uj, részint pedig átkövezéséről előirányzatot.

Küldöttségi jkönyv a mértékhitelesitő hivatal alapzatmélységének felvétele tárgyában.

Küldöttségi jelentés a mértékhitelesitő hivatal utczavonalának elhelyezése tárgyában.

Épitő küldöttségi jkönyv Bruchuber Nándor utczavonalának kitüzéséről.

Árkay Jakab főmérnök beterjeszti a kerészutcza kikövezésének előirányzatát és költségvetését.

Árkay Jakab főmérnök jelentése a város által bérelt solymosi kőbányába vezető vasuti-kitérő tárgyában.

Pászthory Ferencz h. polgárnagy jelentése a törvényszolgák fizetésének felemelése tárgyában.

Cserepes Ferencz tiszti főügyész jelentése, melylyel Lukács István és Johannától megvett házról a szerződést bemutatja.

U. a. Horváth Ferenczczel kötött haszonbéri szerződést bemutatja.

U. a. és Gencsy György k. főszámvevő jelentése Schanch Fülöp és Friedmann Ignácz által visszakövetelt 2000 frt bánatpénz iránt.

TÁRCZA.

BOLSKY LADISLAS kalandja.

— Regény. —

Irta: **Viktor Cherbuliez.**

(Folytatás.)

XXIV.

A hét vége felé szükséget érzék magamban mozogni. A hegyek közé és a tetők meredekeire, melyek Maxilly fölé emelkednek, futék. Ezen helyiségek ismeretesek voltak előttem, mindent ugy találék, mint midőn elhagyám. Körülettem reménység és élet mutatkozott. A méhek mézüket, a fiatal tollazatnélküli sasok a napot, a gyümölcsfák gyümölcsüket, a mezők az aratást remélék. Magam halott emberkint voltam jelen az örökfiatalság e fáradhatlan müködésénél.

Szombaton, engedvén egy ellenállhatlan kiváncsiságnak, azon sürü bokorig nyomultam előre, melyben először La Tour báróval találkozám. Ezen keresztül hatolván, túl a csermelyen, Maxillyt, angol-kertjét és várromját láttam magam előtt. A nagy ültetvény végén három fekete pontot láttam megjelenni. Arra irányozván távcsőmet, Liévitz grófnőt La Tour báró és Livade kiséretében ismerém meg. Sétált és beszélgetett velük, mint az elmult évben, ugyanazon helyen, ugyanazon lomb és ugyanazon ég alatt. S ez ugyanazon nő volt, semmi sem változott; semmi sem történt, egy év óta nem szüntek meg itt sétálni, én pedig egy borzasztó álmot éltem keresztül... Megütém mellemet, megtudandó, vajjon élek e még?

Négy órát ütött. Egy sereg gyermek rohant ki a kastélyból; és szétoszlott a gyümölcsös kertben. Liévitz grófnő előhivá a kicsinyeket, és leülvén egy padra, maga köré gyüjté őket; egy inas most egy tálat azon bizonyos tejfeles kalácsokkal és egy nagy kosarat tele cseresnyével hozott. Most kezdé a cseresnyéket jobbra-balra hajitni, melyeket aztán a gyermekek kiterjesztett kis kötőikben felfogának. A vig kiáltások hozzámig hatottak; e hangok közt az övét is véltem megismerni. Ezen oly gyengéd lélek boldog volt boldogokat teremthetni; e lélek gyönyörét lelte ez ártatlan gyülekezet örömében; nyiltszivüsége mosolygott az ő nyiltszivüségükön; mindennek ünnepélyes kinézése volt, a lég illatozott, a madarak énekeltek, a tó égszinü volt.

Azt hittem, megfulok. Tehát nem vagyok egyéb, egy árnyéknál, egy ábrándnak ábrándja, miután nem hagyék hátra semmi nyomot a helyeken, melyeken keresztülhaladtam. A semmiségek közé tartoztam, miután szivemet, becsületemet, mindent elvesztém.

Észrevettem, hogy egy kést vevék ki zsebemből, melynek élét a nap fényében megvillogtatám, és hogy készülőben voltam, Maxillyba futni, azon nőt megölendő, kinek szive egy örvény, melyben minden nyom nélkül eltünik; de köztem és közte egy csermely volt és még valami: Atyám, kinek fia voltam, ki nőt nem vert volna meg még egy rózsával sem. Késemet egy bokorba vetém. — Oh! nem, nem fogom őt megölni, mondám magamban. Benne más élő nincs, mint emésztő nagyravágyása. Ott fogok kopogtatni. Elfujandom reményeit; ábrádjaitól megfosztandom őt. A férfiu, kire számit, kerülni fogja őt és visszautasitását arczaba fogja dobni; ha nem, megölöm őt.

Este felé visszatértem Meilleriebe. Azon pillanatban, melyben a falu első házait elérém, oly találkozásom volt, mely bebizonyitá nekem, hogy valami véghetetlen van a szerencsétlenségben, hogy annak száz arcza van, hogy hiába kecsegteti magát az ember avval, miszerint azt egészen ismeri; eszközt talál ez ujra meg ujra minket bámulásra ragadni; mert a szenvedő ember a fájdalmak kimerithetetlenségét hordja magában.

Egy kabrioletet láték felém közeledni; abban két férfiu ült, müutazó ruhában öltözve. Mellettem elhaladva, mondá az egyik a másiknak: — Hány óra van? — A másik felelé: — Gondolom, fel nyolcz. — Elhaladtak; én pedig, mintegy oda szegezve maradtam helyemen, tekintetemmel kisérvén azon kocsit, mely robogott és melyet porfelleg burkolt be. Ugy tetszett nekem, mintha ezen por aranyból volna; majd e két utazó boldogságán megrémültem; hisz a Visztula közelében születtek, és lengyelül szólitá meg az egyik a másikat. Anyanyelvét beszélni annyi, mint házáját ajkin hordozni. E két férfiu beszélhetett lengyelül anélkül, hogy torkuk összeszorult és a szégyen pirja homlokukra szállott volna. Ah! igen, szemtelen boldogságuk rémülésbe hozott, és midőn a kocsi az első utczába befordult, zokogni kezdék, kiáltván: — Sziberia! Sziberia! — És kisértetalaku embereket láttam magam előtt megjelenni, kik hósivatagban éltek és lábaikon bilincseket hordoztak; de azért e kisértetek boldogok voltak: Lengyelhonról lengyelül beszé tek. Nagy Isten! mik tiz Sziberiának iszonyai azon borzasztó szerencsétlenséghez képest, hogy nem merek többé lengyelül beszélni, sem Lengyelhonra gondolni!

Midőn sietségemben a kerten keresztül menék, pavillonomba visszatérendő, valaki, ki az ott levő padon ült és egy könyvet, melyben engemet várva, olvasott volt, azt zsebébe dugta, felém futott és nyakamba borult. Ez Richardet volt. E kitünő ifju a telet és tavaszt egy rokonánál Genfben tölté; azon idő alatt a bölcsészeti történelem egyik értekezésén dolgozgatván. Egy szép reggelen mondá magában: Vajjon mi lett azon bolondból, ki engem érdekel, daczára annak, hogy az eszmében nem hisz? — Párisba irt; de nem kapott választ. Nyugtalan lett; elutazott. Tudósiták őt, hogy Bolska grófnő meghalt. Tronskohoz futott, és mondá neki: Hol van ő? — És Tronsko felelé: Parbleu! ott lenn herczegnője mellett. — Ekkor visszatért Richardet Genfbe, és egy ugrással Tour-Rondeban volt, hol Fanchonneau által tudósitást kapott rólam.

Őt látva, mélyen megindultam, és először tudtam most valódi könyüket ejteni; oly csendes könyüket, melyek vigaszt nyujtanak. Az estét egymással beszélgetve töltöttük. Egész történetemet elbeszélém neki. Azt bevégezvén, mondá: Igazán, ti lengyelek sajátságos emberek vagytok! Ti a becsületérzést a tulzásig, a babonaságig üzitek. Kedves barátom, ön azt hiszi, hogy örökre megbecstelenitve van. Kérem, miben szenvedett ön becsülete? Ön kötelességéül tüzte magának, hazájáért éltét veszélyeztetni. Veszélyeztette ön azt, igen vagy nem? Ön egy küldetéssel megbizatott. Teljesité ön azt? Nem ment ön éltének veszélyeztetésével Lengyelhonba? Nem látta ön ott azokat, kiket látni megigért? Bebörtönöztették önt, százféle módon kinozták. Kivehetlek-e önből csak egy szót is, melyet magának szemére vethetne? Casimir hiszi, hogy ön őt feladta volna, és mások is hiszik. Semmisem megvetendőbb a véleménynél. Ami pedig azon iratot illeti, melyet aláirt... ej! jó Istenem, tudjuk mit tesz az beszélni, és ön ismeri a közmondast: szükség törvényt bont. Ön azon nyilatkozatot fejezé ki, hogy a czárnak alattvalója. Akár akarja, akár nem, az egy földirati igazság; vegye ugy, mint van.... Mi több, jól mondja ön, hogy azok, kik kárhoztatják, nagyobbreszt olyanok, kik az élet örömeit élvezik; és hogy mig ön éltét veszélyezteté és a megtöltött ágyukra veté magát, azon önnel daczoló Catók pezsgővel öntözgeték torkukat. Mindezek után elismerem, hogy szerencsétlen volt; de nem számitom ezekhez e csinyt, melyet Liévitz grófnő önön ejtett. Ön bolondulásig szerette őt; ő részéről meggyógyitotta önt; pompás szolgálatot tett önnek. Menjen azon kis lábu Catherine Reschninejéhez nőül, ha ugy tetszik neki! Legyen követnő, és kormányozza a holdat s a csillagokat! Hagyja őt nyugodtan; felejtse el őt. Mi Tronskot illeti, mindig mondtam önnek, hogy ez egy tébolyodott, egy otromba szellem. Isten áldja meg őket, őt és joub kezét! Mikor őt láttam, majdnem helyre volt állitva. Az ördög lakik benne; nem csodálkozám, ha egy második balkéz nőne onnan ki. Valóban nagyon szorosan vette önnel a dolgot. Utóvégre hát mit tett e ritka ember? Összes bátorsága és Kamcsatkájával megmentette-e hazáját? Százszor ismétlém már önnek, az ember semmi, az eszme minden. Midőn majd az eszmének Lengyelhonra szüksége lesz, azt feltámasztani fogja; addig, mig az eszme abba nem keveredik, a hősök, vértanuk és a világ valamennyi titkos követei mind hiába vesztegetik fáradságukat és éltüket.

(Folytatása következik.)

Kapitányi hivatal jelentése az utszatisztitás iránt.

A pannonia keményitő-gyár részvénytársulat felfolyamodványa az 1514/928 sz. a hozott sérelmes határozat ellen.

Steinitzer Farkas képviselőnek elmaradási igazolása.

A három veréb-utza lakóinak kérelme utczájuk kikövezt etése iránt.

Belügyminiszteri intézmény, melylyel az itteni keresztény nőegylet részére tett ezer forintos alapitványi levelet leküldi.

Buttyin, junius 30.

Az „Alföld“ tegnapi számában innen Z. R. T. aláirással megjelent czikkben — az általam, a helybeli r. kath. iskola állapotáról irt, és az „Alföld“ 140. számában közölt czikkben használt azon kifejezésekért, hogy „most már van tanitónk is, ha ugyan annak lehet nevezni“ — és pedig egy „ex finánez,“ — megtámadtatom, és azzal vagyok vádolva, hogy ezen kitétellel személyeskedtem volna; minek folytán sietek ez ügyben nyilatkozni.

Megbocsásson Z. R. T. ur, de czikkem azon részében, hol ezen kitételeket használtam, avagy ezen kitételekben csak az ön Argus szemei találhatnak személyeskedést, és igy önnek a személyeskedésről különös fogalmai lehetnek, mi abból is kitünik, hogy engemet vádol személyeskedéssel, és épen ön személyeskedik; nem lenne szives nekem a személyeskedést megmagyarázni, és ebbeli különös fogalmaival engemet megismertetni?! miután én, czikkem többszöri átolvasása után sem találok abban személyeskedést. — Avagy kétségbe meri-e ön vonni, hogy a jelenlegi magántanitó R. V. nem „ex finánez?“

Abbeli állitását, mintha R. V.-vel meghitt barátságban volnék, mint alaptalan rágalmat egyszerüen visszautasitom.

Nevetségesnek tünik fel ön azáltal, hogy R. V. képzettségét és tanulmányait hozza fel akkor, mikor én erre vonatkozólag legcsekélyebb megjegyzést nem tettem; abban pedig ugyhiszem ön is igazat ad nekem, hogy nem okleveles egyén, rendes tanitónak nem nevezhető. — De azzal még nevetségesebbé tette magát, hogy R. V. tanulmányait akarta nékem megsugni, mivel épen ön erről mit sem tud, mert R. V. biztostudomásom szerint Károlyfehérvárott csak 3—4 gymnásiális osztályt végzett (erről tudomásom van, mert bizonyitványait láttam), — azután önkéntesen beállott **katonának**; — tehát nem igaz az, hogy érettségi vizsgát tett volna, megengedem azonban, hogy ön volt examinatorja az érettségi vizsgán. Ami pedig nyelvismereteit illeti, nagyon lekötelezne ön, ha alkalmilag R. V. urral magyar, német, román, olasz, angol, franczia és latin nyelveken beszélgetne legalább meggyőződném abbeli állitásának valódiságáról. — Épen ilyen nevetséges előttem az is, hogy R. V.-nek érdemeit felsorolván, azt mondja ön, miszerint nékie több képessége van a tanitóságra és birálatra, mint nekem, miből azt is következtethetem, hogy ön oly reménybe van, mintha én a tanitóságra vágyám. Nem mondaná meg Z. R. T. ur, hogy czikkemnek melyik részében bocsátkoztam képesség birálatba?! Tanitóvá pedig épen nem szándékom lenni. Egyébiránt azt is tudatom önnel, hogy ami az én képzettségemet illeti, bármikor készvagyok önnel sorompóba lépni.

Azt is mondja ön, hogy „ha én R. V. képességét beismerem, eme szerénység által büszke jellemem legkevésbbé sem szenved homályt.— Igaz, de az ön még büszkébb jelleme, midőn ily egyént vesz pártfogása alá, bizonyára elhomályosodik; ennek bizonyitásaul hivatkozom R. V. ur közelmultjára, és azt kérdem öntől: hogy egy oly — ön szerint — müvelt, érettségi vizsgával biró képzett ember, mint R. V. miért nem emelkedhetett magasabb rangra, mint közfinánez? — holott, mikint ezt ön igen jól tudja, a pénzügyőrségnél érdemes egyéneknek előmenetelük van, s mégis R. V. még a közfinánczságból is elbocsáttatott; és Károlyfehérvárott lakó tekintélyes, tehetős atyja, ki közhivatalnok, miért nem akar a müvelt és képzett fiáról tudni sem? — Ha ezen kérdésekre nem tud ön felelni, akkor kérjen felvilágositást a pénzügyőrségtől, és tekintse meg a buttyini szolgabiróságnál ellene lefolyt bünfenyitő ügyet.

Sajnálatomat kelletik kifejeznem, hogy R. V. ur multjáról kellett említést tennem, de erre ön, s illetőleg czikke által lettem kényszeritve; és ha ön őt kegyesen protegálni akarta, akkor sokkal czélszerübben cselekszik vala, ha ilyen nyilatkozatra nem kényszerit engemet.

Ki kell jelentenem még azt is, hogy a czikkemben előforduló kitételekkel szánszádékosan éltem. — Egyébiránt, miután ugy látszik, ön igen nagy capacitás, nehogy büszkesége, vagy ha ugy tetszik, hiusága sérelmet szenvedjen, megigérem önnek, hogy azon esetre, ha becses személyével megismertet, jövőben ily szellemü czikkeknél correctorul vagyis javitnokul önt kérendem fel.

Ha nem csalódom az ön becses nevében lévő Z. R. T. betük megforditva lettek czikke alá irva, és pedig azért azok igy következnek: tr. . . . z, és igy némileg gyanitom kihez van szerencsém.

r. l.

Távirati jelentések.

Páris, jul. 4. A spanyol küldöttség, mely Hohenzollernhez utazik, az itteni porosz követ, Werther által fogadtatott. — A „Presse“ és „Liberté“ igen izgatottan czikkeznek Poroszország ellen. — Grammont herczeg állitólag a spanyol és az észak-németszövetségi követtől felvilágositásokat kér, Hohenzollern herczeg jelöltségét illetőleg. Hire jár, hogy ez ügyben interpellátió fog tétetni a törvényhozó testületben.

Páris, jul. 5. Az „univers“-nek egy Rómából érkezett távirata megerősiti, miszerint a vita a csalhatatlanság felett, 60 szónok a szólásról lemondván, bezáratott.

Páris, jul. 5. A lapok fontosságot tulajdonitanak a spanyolországi közbejött eseménynek. A „Constitutionnel“ egy czikkben emlékeztet azon általa annak idejében terjesztet hirekre, hogy Bismarck ösztönzi a spanyol forradalom fejeit; a a czikket igy végzi: Ha bizonyos leend az, hogy Hohenzollern herczeg elfogadja a spanyol koronát, ugy a jelöltségnek legkisebb hátránya az lesend, hogy nyugtalanságot szerez Európának; mindenképen előrelátható azonban az is, hogy Spanyolországot egy ujabb polgárhábora komoly veszélye fenyegeti.

Róma, jul. 4. Az alkudozások egy olasz consulatusnak Rómában leendő felállitása iránt eredménytelenül maradtak.

Madrid, jul. 4. A miniszertanács ma Hohenzollern herczeg jelöltségét, ki a koronát elfogadta, fogja megvitatni.

Körrendelete

a m. k. igazságügyminiszteriumnak az ország összes törvényhatóságaihoz és a szőlőváltsági jogbiztosokhoz.

A szőlőbirtok után járó tartozások megváltásáról szóló 1868. XXIX. t. cz. 9. § ának következő kitétele: „minden egyes tartozás minden egyes szőlőbirtokra az illető telekjegyzőkönyvben a birtoklapra röviden bejegyzendő“ — némely törvényszékek, mint, telkkönyvi hatóságok által tévesen akkép értelmeztetett, hogy az egyes szőlőbirtokok után járó váltságdijak, ezen szőlőbirtokoknak helyszinelési (helyrajzi) számok szerint elkü önitett alkatrészeire nézve külön-külön számitandók ki, és igy részletekben, a helyszinelési (helyrajzi) számok alatt megjelölt birtokrészletekre jegyzendők be.

Az idézett törvény kérdéses §-ában foglalt rendeletnek ily módoni értelmezése a fennálló telekkönyvi rendszerrel és eljárással mereven ellenkezvén, és ugyancsak ezen törvény ebbeli rendelkezésének gyakorlati kivitelére nézve más oldalról is kételyek merülvén fel; nemkülönben az is tapasztaltatván, hogy a szőlőváltsági jogbiztosok közül többen munkaegyszerüsités vagy a fennálló törvény és rendeletek téves magyarázása folytán, a szőlőváltsági táblás előterjesztésnek „megállapitás“ czimü rovatait nem helyesen töltik ki azon czélra, hogy a telekkönyvi bejegyzés az idézett törvény értelmében foganatositthassék: ennélfogva e hitel s forgalom érdekében, és a kételyek eloszlatása, valamint az eljárás szabályszerüsége, s egyöntetüsége szempontjából a . . . . . közönsége, törvényszékének kellő utasitása, — a jogbiztos urak pedig mihez alkalmazkodás végett értesittetnek:

1) A szőlőváltság kimutatandó minden, a telekkönyvben külön sorszám alatt egy telekkönyvi testként bevezetett szőlőbirtokra, akár egy vagy több helyrajzi (illetőleg helyszinelési) számmal jelöltetnek.

2) A váltságtartozás több szőlőbirtokra nem egyetemleges jelzálogkép jegyzendő be, hanem azon esetben, midőn a közlött kimutatásban a váltság több külön sorszám alatt előforduló szőlőbirtokra nézve egy összegben állapittatott meg, a jogbiztos köteles a váltságot minden egyes szőlőbirtokra, mely külön sorszám alatt van, a tjegyzőkönyvben bevezetve, külön kiszámitni.

A kiszámitás kulcsául szolgál: a megváltott tartozás egyezségileg vagy biróilag megállapitott értéke; ha pedig ez valamennyi szőlőbirtokra nézve egy összegben állapittatott volna meg: a földadó alapjául szolgáló tiszta jövedelem.

A kiszámitás kulcsa a jegyzetek rovatában megemlitendő.

3) A telekkönyvi bejegyzés a birtoklap második rovatában eszközöltetik ily módon: S. sz. Hr. sz. Hold □ öl

1. (450—451) Szőlő és szántóföld — —
Terheli egyszázhatvan forint váltságtőke.

2. (1250—1253) Szőlő — —
Terheli egyszáznyolczvan forint váltságtőke.

A tulajdonlapon a bejegyzési végzésnek bevezetése nem szükséges és a foganatositás csak a hivatkozott t. cz. 9. és 10. §§-aiban emlitett megváltási teherlap végén bizonyitandó.

4) A váltságtartozással terhelt szőlőbirtoknak felosztása esetében a rajta fekvő váltságtartozásnak aránylagos felosztása és telekkönyvi keresztülvitele csak az illető pénzügyi hatóság beleegyezésével történhetik.

5) A foganatositási záradékkal ellátott megváltási teherlap az átalános tárgyalási jegyzőkönyvhez csatoltatik.

Ha valamely szőlőbirtok uj telekjegyzőkönyvbe vezettetik át, ily változás a nyilvántartási teherlapon is kitüntetendő.

6) Midőn a váltságkötelezett összes váltságtartozását törlesztette, s az idézett t. czikk 15-ik §-ának értelmében a megváltott birtok mentessége kitüntetésének helye van, ez telekkönyvileg akképen eszközlendő, hogy a végzés a tulajdonlapon bevezettetik, a birtoklapon pedig megjegyeztetik: „megváltott hegyvámos birtok, vagy megváltott szőlőbirtok.“

7) Ahol még telekkönyvek nincsenek: a váltságtartozással terhelt szőlőbirtok helyszinelése alkalmával, a közlött kimutatások alapján a váltság szintén ezen rendelet szabályai szerint jegyzendő be.

8) Végrehajtási árverés esetében a váltságtartozás után már lejárt törlesztési járadékok a végrehajtási tömegből minden hitelező előtt törvényszerü elsőbbséggel birván: a hátralevő törlesztési járadékok fizetése a vevőt terheli.

A birságok kötelesek efelett hivatalból őrködni és ezen feltételt is az árverési feltételek közé iktatni.

A lejárt törlesztési járadékok a netaláni késedelmi kamatokkal együtt az illető bíróságok által az illetékes kir. adóhivatalhoz a befolyt összegből mindenekelőtt átküldendők.

Pest, 1870. jun. hó 22-én.

Legujabb.

Páris, jul. 5. Ollivier és Grammont herczeg kijelenték a kath. képviselőknek, hogy Olaszország kedvezőtlen helyzete s Francziaország érdekei jelenleg nem engedik meg a franczia csapatoknak Rómából való visszahivatását. A miniszterek még hozzátevék, hogy a kabinet sohasem fog ily fontos határozatot a kamara megkérdezése nélkül hozni. Ezen nyilatkozat következtében csak a radikálok fognak ez ügyben interpellálni.

A madridi franczia követség titkára megérkezett ide.

Ma miniszertanács van.

Báró Werther, porosz követ, Emsbe utazott, a hol jelenleg a porosz király tartózkodik.

A franczia kormány legközelebb ujra érintkezésbe lépend Mexikóval.

A törvényhozótestben nem fognak a zsinatra vonatkozó okiratok előterjesztetni. — Keratry ma interpellatiót fog benyujtani. Hohenzollern herczeg trónjelöltségét illetőleg.

Madrid, jul. 5. Állitják, hogy Prim Hohenzollern herczeg jelöltségét illetőleg a regenssel és a kabinettel egyetértőleg járt el. A király kihirdetése soha sem fog a kortes beleegyezése nélkül történni.

Janina, jul. 5. Chiotakis, a hirhedt rabló megöletett és bandája részint elfogatott, részint leöletett.

Ujdonságok.

p **A városi közgyülés** ma d. u. folytattatik. A képviselők felkéretnek minél nagyobb számmal megjelenni, miután tárgyalás alá kerülend azon bizottság jelentése, mely a municipális törvényjavaslat felett teendő véleményezés végett küldetett ki.

p. **A városi közgyülésen** tegnap elfogadtatott az iskolaszék jelentése, melynek értelmében a jövő tanévre 6 uj tanosztály fog felállittatni, és pedig két I. és két II-ik osztály vegyes, egy III. és egy IV-ik osztály tisztán leánytanonczok részére. A már meglevő két leány-osztály az ujonnan felállitandó két osztálylyal egy épületben leend elhelyezve.

— **A megyei közkórház** javára holnapután szombaton a kiserdőben rendezendő sorsjátékkal összekötött tánczmulatság ügyében, még teendő intézkedések végleges megállapitása végett, a rendező bizottság tagjai ma csütörtökön d. u. 6 órakor, a megyei másod alispáni hivatal termében megtartandó értekezletre tisztelettel meghivatnak. — E sorok közlésére szerkesztőségünk felkéretett, mit a legnagyobb örömmel teszünk meg, mert amennyire lehet, oly életrevaló intézetnek, mint megyei közkórházunk, javát előmozditani mindig törekszünk. Eddig tudtunkra a kórházi bálok mindig a téli idény alatt tartattak meg, s a közönség részéről a legnagyobb pártolásban is részesültek: az idén azonban a téli-idényről a nyárira tétetett át, ami csak hasznára leend a jótékony czélnak, miután kiserdőnkben egy szép nyári éjen ezerszer kellemesebben lehet mulatni. Egyébiránt eddig temérdek belépti- és sorsjegy kelt el, ugy hogy e részben az eredmény már is felülmulja a várakozásokat.

* **Pestről** irják: A pénzügyminiszterium eddigi 23 osztálya — azonkivül, hogy a jogügyek igazgatósága, mint már emlitettük, fel fog osztattatni, az uj miniszter által 21-re fog összeolvasztatni. André Alajos osztálytanácsos ur ennek folytán felmentetvén osztálya vezetésétől, a miniszter által az adóreform-törvények kidolgozásával bizatott meg az enquetek munkálatainak alapján. E választást szerencsésnek mondják, mivel André ur még Lónyay által e czélból külföldre küldetvén, tanulmányainak, — kivált az egyenes adók tárgyában, — nevezetes jeleit adta a bizottság üléseiben is.

* **A grátzi községtanács** elhatározta egy feliratot intézni az összminiszteriumhoz, hogy a közlegénység és tiszteknek tiltassék el szolgálaton kivül a fegyverviselés. — Hasztalan fáradság, nagyobb ur Kuhn ő excja, mint az összes országos és városi képviselőtestületek.

* **Ledniczky Mihály**, nyug. hétszemélynök, tegnapelőtt éjjel dorotyautczai lakásán főbe lőtte magát. Hétfőn este még unokaöcscsével, egy jogásszsal a „magyar király“-nál vacsorált, 9 óra után hazament s lefeküdt. 2 óra felé éjfél után inasa őt hevesen szobájában fel s alá járni hallotta, de ezt nem találta feltünőnek, miután a hétszemélynök álmatlanságban szenvedvén, már többször tett szobáiban ily éjjeli sétákat. Csak reggel vették észre az öngyilkosságot. A boldogult mintegy 25 év előtt boldogtalan szerelem miatt rövid ideig őrültségben szenvedett, miből csakhamar felgyógyult, de azóta mindig izgatott s gyöngélkedő állapotban volt.

— **Uj ötven forintosok**. A mostani ötven forintos bankjegyek gyakori utánzása miatt elhatározták, hogy uj ötven forintos bankjegyeket fognak kiadni.

* **Az aradi gazdasági egyesület** igazgató választmánya folyó évi julius hó 9-én d. u. 5 órahor (oskola utcza 12-ik sz. a.) ülést tart melyre a t. cz. tagok tisztelettel meghivatnak.

— **A csanád-megyei** aratási-versenyen, jul. 4-én, a Strobel és Baring-féle aratógép nyerte el az első dijat.

* **A „Vásárhelyi közlönyben“** Déry Mihály lelkész elsorolja azon 1849-ki vértanuk névsorát, kiknek hulláikat, vasas lovas fedezet alattt szeméthordó kocsikon a pesti Rókuskórházba szállitni megengedték. Ezek az aug. 14-én agyonlőtt Hübner János timár, Havelka János timár, Varga Mikály szücs, Gáncs Pál szücs, Sitz Ignácz kömives mind Sz.-Fehérvárról, és Kuczkó Mihály kecskeméti kovácsmester. Továbbá Streith Miklós pebános, gróf Batthyány Lajos miniszterelnök, Csányi László miniszter, b. Jeszenák János kormánybiztos, b. Perényi Zsigmond a főrendiház elnöke, Csernus Manó pénzügyi tanácsos és Szacsvay Imre képviselő. Jeszenákot és Batthyányt kivéve, mind a pesti közös sirkertbe temették. „Megjegyzendő,— teszi hozzá Déry tisztelendő — hogy a szomszédságban levő hazafi érzésü lakók bátrabbjai közül titokban mindig számosan jelentek meg a végső gyásztiszteletnél, kik velem együtt sirva és zokogva rebegték el áhitatos imájokat. Megjegyzendő leginkább, hogy midőn minden más erőszakos, különösen felakasztás általi halálesetekben a hullák arczkifejezésénél többnyire mindig a végső rémülésnek vagy kétségbeesésnek nyomai észlelhetők, itt a mi vértanuink hullái mindenikénél — egyetlenegyet sem kivéve — oly arczkifejezést volt az ember kénytelen bámulni, melyből nem rémülés, sem kétségbeesés, de valóságos megdicsőülés sugárzott a szemlélőre, mintha a hullák tulajdonosai csak aludnának, és épen valami komoly, de kedves tárgyról álmodnának.

* **Báró és tolvaj**. Báró Riedesel Károly, szabadságos katona, aristokratikus neve daczára a társadalmi legalsó fokra sülyedt mezitlábos csavargó; a mult hóban a 2 szív-utcza 43. sz. alatt Huick Józefa napszámosnőtől birt szállást. Junius 30-án délelőtt felhasználva azon néhány perczet, mialatt Huick Józefa a szobából távol volt, feltörte ennek szekrényét s abból szállásadójának a bekövetkezendő házbérfizetésre gyüjtött 37 frját ellopta s megszökött. — A báró azonban már tegnap kézre került s kihallgatása alkalmával a tolvajlást tüstént beismerte s bevallotta, hogy a lopott pénzen kártyázott, nyert is rajta vagy 60 frtot, azután divatos öltözetet vásárolt, de szenvedélye nem hagyta nyugton, s ujra kártyázván, nemcsak a maradék pénzt, de az öltözetet is elkártyázá, ugy hogy most valóban szánandó állapotban van. A szerencsétlen kártyást még szombaton a fenyitő törvényszék elé állitják.

* **A mezei munkáknál** netalán ez évben is mutatkozható munkáskéz-hiányon a munkások tovaszállitásának könnyitése is lényegesen segittetvén, a földm. miniszterium a hazai közlekedési vállalatoknál fennálló következő viteldij-kedvezményekre figyelmezteti a közönséget: a) az osztrák államvaspálya pest-érsekujvári, érsekujvár-pozsonyi, pest-czeglédi, czegléd szegedi és szegedtemesvári részvonalain; b) a déli vaspálya budakanizsai vonalán vegyes tehervonatok közlekednek, melyeken harmadik osztályu kocsikon mértföldenkint és fejenkint 12 kr. fizettetik, minden agió vagy egyéb pótlék kizárásával. Ha a munkások csapatonkint vagy nagyobb számmal szándékoltatnának szállittatni, ez esetben, ha az osztrák államvaspálya valamely állomásán legalább tiz egyén jelentkezendik tovaszállitás végett, kik hatósági bizonyitvánnyal igazolják azt, hogy mezei munkák vállalása végett utaznak hazulról vagy ily munkák teljesitése után kivánnak hazatérni, fejenkint és mértföldenkint 10 krért szállittatnak; c) az államvaspályán; d) a tiszai vaspályán folyó évi julius 1-től fogva IV-ed osztályu kocsik vannak berendezve, melyeken mértföldenkint és fejenkint 10 kr. fizettetik, ezenfelül az agio és bélyegilleték; e) az első erdélyi, f) az alföldi, g) a mohács-pécsi és h) a pécs-barcsi vaspályák vonalain szintén IV. osztályu kocsik közlekednek, melyeken mértföldenkint és fejenkint 9 kr. fizettetik, ezenfelül az agio és bélyegilleték. Ezen dijak ugy egyesekre, mint csoportokra nézve egyaránt állanak.

Szinkör. Csütörtökön, jul. 7-én 1. bérlet 6. szám alatt, E. Kovács Gyula ur utolsó vendégjátékául: „Egyetlen leány“ 1 felv. irta: Fedró gr. Ezt követi: „Női könyek.“ Vigjáték 1 felv., irták: Siraudin és Hébocut.

Forgalmi kimutatása

az aradi első takarékpénztárnak 1870. évi junius hóról.

Bevétel	Összeg oszt. ért. frt	kr.	Kiadás	Összeg oszt. ért. frt	kr.
Pénztári maradvány májusról			Visszafizetett betételek és azok kamatai	103464	05
Betételekből és könyvecske dijakból	45864	74⅙.	Leszámitolt váltókra	347570	—
Leszámitolt váltókból	123109	93	Előleg állam és értékpapirokra	62120	—
Állam és értékpapirok előlegéből	364553	—	Ékszerzálogokra	9674	—
Ékszer zálogokból	62850	—	Kölcsönök ingatlanokra	6200	—
Ingatlan kölcsönökből	6581	—	Tiszti fizetések és kezelésekre	1074	82
Kamatok és leszámitolásokból	6100	—	Kiadások a tulajdon ingatlanokra	69	10
Ingatlanok jövedelméből	9785	12	Fizetési előlegekre	250	—
Részvény átirásból	1382	50	Osztalékra	200	—
	1	40	Pénztárkészlet juliusra	89605	72⅙.
Összeg:	620227	69⅙	Összeg:	620227	69⅙.

Kelt Aradon, 1870. junius 30-kán.

Látta:

Wallfisch Pál m. k., aligázgató. **Lukácsy Miklós** m. k., vezénylő titkár. **Eckhart Ede** m. k., könyvvezető.

Forgalmi kimutatása

az uj-aradi takarékpénztár 1870-ik évi április, május és juniusról.

Betételek:

Márcz. 31-én volt	97 459 frt 47 kr.	
Betételek	117,755 „ 95 „	
	215,215 „ 42 „	
Visszafizetések	24,542 „ 95 „	
Marad junius 30-án . . .	190,672 frt 47 kr.	

Leszámitolási üzlet:

Márcz. 31-én	76,138 frt 29 kr.	
Leszámtoltatott	162,495 „ 05 „	
	238,633 „ 34 „	
B fizetés.	91,578 „ 49 „	
Marad junius 30-án . . .	147,054 frt 85 kr.	

Előlegek:

Márcz. 31-én	31,931 frt — kr.	
Előlegek értékpapirokra .	33,316 „ — „	
	65 247 „ — „	
Befizetés	32,820 „ — „	
Marad junius 30-án . . .	32,427 frt — kr.	

Kölcsönök:

Márcz. 31-én volt . . .	10 600 frt — kr.	
Jelzálogra kölcsön adatott	19,970 „ — „	
	30,570 frt — kr.	
Befizetés	4,200 „ — „	
Marad junius 30-án . . .	26,370 frt — kr.	

Pénztári forgalom:

Márcz. 31-én volt	13,106 frt 50 kr.
Bevételek	252,683 frt 42 kr.
	265,789 „ 92 „
Kiadások	254 935 „ 83 „
Junius 30-án marad . . .	10,854 frt 09 kr.
Revirement április, május és juniusban	510,321 ft 74 kr.

Uj-Arad, 1870. julius 1.

Az aradi ipar- és népbank

takarékpénztári betételeket 6%-al kamatozza.

Leszámitol piaczi és telepitett váltókat minden hétfőn, csütörtökön és szombaton délelőtt 11 órakor, a legkedvezőbb feltételek mellett. (16)

Az aradi kereskedelmi és iparbank

megvesz és elad mindennemü állam-, ipar- és sorsjegy-kötvényeket, arany- és ezüstpénzeket. — Mindennemü állam- és magán-sorsjegyek kölcsönös megállapodás szerinti részletfizetésre, a legelőnyösebb feltételek mellett adatnak el. (658—2)

A Lloydjegyzetek változatlanok.

Távirati tudósitás

a bécsi börzéről 1870. julius 6 án.

5% Metalliques .	59.90	Hitelintézet....	255.50
Nemzeti kölcsön.	68 90	Váltó Londonra	121.65
1860. évi kölcsön	96.—	Ezüst.....	118 90
Bankrészvény.	716	Arany.....	5.81

A szerkesztésért felelős: **Bettelheim Vilmos.**

HIRDETÉSEK.

Egy jó karban lévő, és jó sikerrel használt Röck-féle hat ló erejü járgány (Göppel) zsákoló s hordozható

cséplő-gép

olcsó áron eladó.

Értekezhetni Bossányi Miklós tulajdonossal bánhegyesi pusztán, utolsó pósta Csanád Apácza.

Két darab 13 soru sorvető gép is eladó. 678—1—3

Egy Röck-féle

zsákoló cséplőgép

6 ló erejü járgánnyal szabad kézből jutányos áron eladó. — Kereszt-utcza 26. sz. alatt

656—2—3 **Horváth Ferenczné.**

Árlejtési hirdetmény.

Melynél fogva szab. kir. Aradváros gazdasági széke részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint a honvéd laktanyában szükséges s főmérnökileg 1232 frt. 16 krra előirányzott átalakitások és uj épitkezések eránt folyó évi **julius hó 12-én** d. e. 10 órakor a városi gazdasági szék helyiségében árlejtés fog tartatni; — mire a vállalkozni szándékozók ezennel meghivatnak.

Kelt szab. kir. Aradváros gazdasági székének 1870. évi julius hó 6-án tartott üléséből.

Kiadta:
Farkas Menyhért,
aljegyző.

683—1—3

4580/1870. 667—2—3

Árlejtési hirdetmény.

Az Elek községében levő s Aradmegye tulajdonát képező szolgabirói laknak kijavitása a n. m. m. k. belügyminiszteriumnak 1870. évi junius hó 25 én kelt 9871. számu kegyes intézményével 1369 frt 2 krnyi javitási munka dij mellett engedélyeztetvén, ezen épitkezésnek árlejtés utjáni biztositása, folyó évi **julius hó 18-án** reggeli 10 órakor Aradmegye számvevőségi irodájában fog tárgyaltatni.

Mely ekkénti árlejtésre vállalkozni szándékozók 10 százalék bánompénzzel ellátva azzal hivatnak meg, miszerint a költségvetés és előmértéket, valamint árlejtési feltételeket, az árlejtés előtt is a megyei főmérnöknél megtekinthetik.

Arad, 1870. évi junius hó 30-án.

Nagy Sándor,
rendszerinti alispán.

3995/1869. 679—2—3

Felhivás.

Arad szabad királyi város tekintetes közgyülésének 1869. évi szeptember hó 1-én 4205/1993. szám alatt kelt végzése következtében a bel- és külvárosbeli háztulajdonosok felhivatnak a szerb tövist telkeik előtt 10 ölnyi távolságra legfeljebb 8 nap alatt kiirtani, mivel mulasztás esetében az illető késedelmes háztulajdonosok pénzbirságban fognak elmaraszaltatni.

Kelt Aradon, 1870. évi julius 5-én.

Szailer Jakab,
h. főkapitány.

1445/polg. 1869. 677—2—3

Árverési hirdetmény.

Drágán Simeonnak Álb Juon otlakai lakos elleni 405 frt s járulékai iránti perében a f. évi junius 25-re kitüzött árverés a felek kölcsönös beleegyezése folytán meg nem tartatván, ennek Otlakán a helyszinén leendő foganatositására az 1870. évi **julius hó 20-ik** napjának d. e. 10 órája tüzetik ki, mikor is a lefoglalt és 800 frtra becsült 4 ló a legtöbbet igérőnek készpénz fizetés mellett fog eladatni.

Kelt Eleken 1870. julius 4-én.

Szabados István,
végrehajtó biró.

6981/1870. 675—2—3

Hirdetmény.

Aradmegye törvényszéke mint csődbirósága által közhirré tétetik, miszerint Klauber Herman Forray nagy iratosi lakos s kereskedő ellen Sonnenfeld és Schwarcz aradi kereskedői czég kérelme folytán a csődület elrendeltetvén, hitelezők megjelenésére, valamint követeléseik bejelentésére határidőül 1870. évi **szeptember hó 15. 16, és 17-ik** napjai tüzetik ki, ideigl. tömeggondnokul Quilla Antal F. iratosi jegyző, és perügyelőül Antalfy Endre ügyvéd neveztetett ki, — felhivatnak mindazok, kiknek bármi czim alatt a tömeg ellen követelésük van, hogy magokat illetőleg követeléseiket a fentebbi határ napig annál is inkább bejelentsék, minthogy később bejelentett követeléseiknek többé hely nem adathatik.

Kelt Aradmegye trvszékének 1870-ik évi junius hó 22-én tartott tanács üléséből.

Nagy Sándor,
első alispán, mint m. törvényszéki elnök.

Péczely Ferencz,
tanácsjegyző.

336 polg. 1870. 680—1—3

Árverési hirdetmény.

Aradmegye tekintetes árvaszékének 4794/1870. számu végzése folytán közhirré tétetik, miszerint néhai Czentye Mikulae és neje született Fika Mártha buttyini örökhagyók hagyatéki ingóságai u. m. marhák, gabonák, házi és földmivelési eszközök, idei vetések f. évi **julius hó 14-én** d. e. 9 órakor szükségesetén a következő napokon is a helyszinén készpénz fizetés mellett közárverésen el fognak adatni, mire a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Buttyin, 1870. junius hó 14-én.

Novák István,
m. esküdt,
mint végrehajtó biró.

730. p. 1870. 666—3—3

Hirdetmény

Bachruch Tóninak Singer Fülöp elleni perében folyó 1870-ik évi junius hó 1. Csanádmegye Mbánhegyes községében nevezett alperes lakásán több rendbeli 955 ft 67 krra becsült ingóságok jelesül szobabutorok és bolticzikkek birói foglalás alá vétetvén, felhivatnak mindazok kik az érintett ingó javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, igénykereseteiket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt elsőbbségi bejentvényeiket pedig az ingóságokra nézve az árverés kezdetéig Csanádmegye Battonya járási főszbirói hivatalánál mint végrehajtó bíróságnál nyujtsák be.

Battonyán, 1870. junius 27-én.

Végh Aurel,
végrhtó biró.

127—(662)—110*

Nehézség (eskór) és görcsöket

alaposan gyógyit **levél utján O. Killisch** orvostudor **Berlin,** Louisenstrasse 45. — Már több száz beteget kigyógyitott.

3690 szhoz 1870. 1—3

Arverési hirdetmény.

Aradmegye tszékének mint tkvi hatóságnak 1870. évi april 9-én 1832. sz. a. kelt végzésével Krisztea Miklós világosi lakosnak Milos Jócza világosi lakos elleni 174 frt. 64 kr. és járulékai iránti végrehajtási ügyében, végrehajtást szenvedőtől lefoglalt a világosi 843. sz. tjkbe fel ett (10506, 10507) h. r. szám alatt fekvő 1250 négyszög öles szőllőre a végrehajtási árverés elrendeltetvén — második árverési határidőül 1870. évi **julius hó 28-án** délelőtti 9 órája tüzetett ki.

Az árverési feltételek következendők:

1. Az árverés Ó-Világoson a község házánál leszen megtartandó.

2. A kikiáltási ár a becsár, azaz 600 frt. o. ért.

3. Árverelők a becsár után 10%-os bánatpénzt kötelesek a végrehajtó biró kezeibe lefizetni.

4. Legtöbbet igérő köteles a vételár egy harmadát a bánompénz betudásával mindjárt a leütés után a végrehajtó kezeihez, a második egy harmadrészt a leütés után egy hó alatt, a harmadikát a leütés után három hó alatt az árverés napjától a fizetés napjáig számitandó 6%-os kamattal Aradmegye tkvi tszéknél a prtás 459. §-ban meghatározott következmények sulya alatt lefizetni.

5-ör. Vevő a vételár egy harmadának lefizetése után birtokba lép, tulajdoni jogának bekebelezését azonban csak az egész vételár lefizetése után nyeri meg.

6-or. A tulajdon átruházási illetékeket és költségeket vevő tartozik fizetni.

Azon jelzálogos hitelezők, kik nem a tkvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak ezennel felszóllittatnak hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett Aradmegye tkvi hatósága székhelyén megbizottat rendeljenek, és annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Felhivatnak egyszersmind mindazok, a kik a fennevezett ingatlanra tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek — igénykereseteiket ezen hirdetmény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt Aradmegye tkvi hatóságához nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Kelt Aradmegye tszékének 1870. évi junius 30-án tartott üléséből.

Aradm. tkvi hatósága.

3154 szhoz 1870. 681—1—3

Árverési hirdetmény.

Tyeretyán Pável részéről Dobre Viszalie elleni 30 frt 80 kr tőke és járulékai iránt lefolytatott végrehajtási ügyében 5819/1868. sz. a. kelt árverési végzésnél fogva Ó Szent Anna községben fekvő és a 445. számu tjkvben örökhagyó Dobre Florának egyedüli nevére felvett 600 frtra becsült 551. számu ház belelek és az alábban megjelölt egy nyolczad külsőségből álló ingatlanság a kikiáltási összegnek elfogadott becsár 10 százalékának letétele mellett a községházánál 1870. évi **augustus hó 16 ik** napján d. e. 10 órakor becsáron vagy azon felül, és 1870. évi **szeptember hó 16-ik** napján d. e. 10 órakor becsáron alól is következő feltételek mellett a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

A legtöbbet igérő leütéskor a vételár felét az árverelő biró kezébe, más felét pedig a leütés utáni három hónap alatt Aradmegye tszékénél lefizetni köteles.

Vevő leütéskor a vett ingatlanság birtokába lép, annak tulajdonát azonban csak a vételar lefizetése után a telekk. átirás által nyeri meg.

A birtok átruházási illetéket egyedül vevő viseli.

Kelt az aradmegyei tszéknek mint telekkönyvi hatóságnak Aradon, 1870 ik évi junius hó 13. napján tartott ü. éséből.

Aradm. tkvi hatósága.

ELADÁS

nagyon leszállitott áron.

Az előhaladt nyári idény miatt minden készletben levő áruczikkek, mint:

Barege, Gazir, Pique, Brillantin, szines selyem kelmék

1 frt 80 krjával rőfönkint; továbbá

fekete selyemruhák 25 frttól kezdve;

Rotond és csipkekendők tetemesen leszállitott áron adatnak el.

Nagy raktár

valódi Rumburgi, hollandi, creas és fonal vásznakból. Abroszok, asztalkendők, törülközők, Calicot

18 krajczártól kezdve 45 krajczárig rőfönkint.

Férfi fehérnemüek, nyakkendők, gallérok, kézelők, zsebkendők, harisnyák,

angol és franczia keztyük.

Eső köpenyegek 4 frttól kezdve.

Paletók és kabátkák, selyem-, posztó- és bársonyból csodálatos olcsó áron.

Paplanok és lószőr madráczok dús választékban.

A legujabb nap- és esernyöknek gyári raktára

STRASSER GYULÁNÁL

Aradon, főtér, Reck-féle házban.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Laptulajdonos Bettelheim Vilmos. — Arad, 1870. Nyomtatja és kiadja Réthy Lipót. (Főtér, a Minoriták zárdájával szemben.)